

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

ВАСИЛЬКІВСЬКА
СЕЛИЩНА ОБ'ЄДНАНА
ТЕРИТОРІАЛЬНА
ГРОМАДА

2019

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Формування селищного бюджету на 2019 рік здійснюється в умовах бюджетної децентралізації та реформи міжбюджетних відносин, що сприяє посиленню фінансової самодостатності громади. Лише у тому разі, коли громадяни розуміють місцевий бюджет та володіють інформацією про нього, можливо забезпечити їх активне залучення до бюджетного процесу, що сприятиме підвищенню ефективності та прозорості використання бюджетних коштів. За допомогою цієї брошури кожен житель зможе розібратися, з чого формується і на які напрями витрачається бюджет нашої громади.

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Основна **мета** «бюджету для громадян» - це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади, це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет

Фінансовий план громади. В ньому визначається звідки громада буде отримувати кошти, а також на що витрачати. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витрачати кошти бюджету. Бюджет та зміни до нього затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету

Гроші та інші ресурси, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету

Кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти

Кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції

Кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.

Дотації

Кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд

Кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи на змагання різного характеру).

Спеціальний фонд

Окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку

Кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства, тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетний цикл і включає в себе 4 стадії: планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на сам кінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

1

Складання прогнозу бюджету

Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Разом 3. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратитимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання
прогнозу
бюджету

Розгляд та
затвердження
бюджету

Звітування
про виконання
бюджету

1

2

3

4

5

Складання
бюджету

Виконання
бюджету

2

Складання бюджету

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад відділ освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

3

Розгляд та затвердження бюджету

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

4

Виконання бюджету

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

5

Звітування про виконання бюджету

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

1

Липень-вересень

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом поштою чи електронним;

Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;

Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

2

Травень-жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Подавати пропозиції до бюджету депутатам;

Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;

Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

3

Листопад-25 грудня

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись незначні зміни.

Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;

Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;

Допомагати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;

Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

4

Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Подати проєкт на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;

Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;

Відвідати сесію, на якій звіт про виконання бюджету затверджується.

5

Січень-15 березня

По завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;

Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;

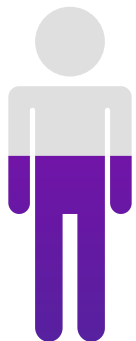
Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), такі всього бюджету в цілому.

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

Населення громади

20 450

Працездатне населення:
10 789

Працевлаштоване населення:
2 704

Розподіл населення за галузями

- Сільське господарство
1 554 чол.
- Промисловість
143 чол.

Промислові підприємства громади:
5 шт.

Галузі діяльності підприємств:

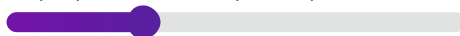
- ♦ Роздрібна торгівля
- ♦ Ремонт автотранспортних засобів
- ♦ Теплопостачання
- ♦ Газопостачання
- ♦ Вирощування с/г культур

Стан доріг в громаді

Потребують капітального ремонту 150 км

Потребують поточного ремонту 40 км

Школи громади
11

Дитячі садки
6

Лікарні громади
2

ФАПи та амбулаторії
4

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритети розвитку нашої громади на найближчі 10 років:

Пріоритет 1:

Розвиток виробництва

Пріоритет 2:

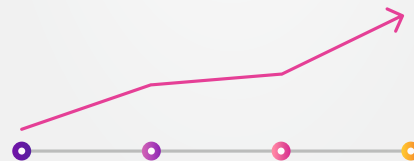
Створення робочих місць

Пріоритет 3:

Покращення рівня надання послуг мешканцям громади

Пріоритет 4:

Створення сучасної інфраструктури для мешканців громади, особливо молоді

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Близько половини бюджету Васильківської громади складають власні надходження – податки та збори, що сплачуються на території громади (51% доходів бюджету). Основним джерелом власних надходжень загального фонду є **податок та збір на доходи фізичних осіб**, заплановані надходження якого у 2019 році становлять 35 млн грн. Важливими джерелами власних надходжень є і податок на майно (12,6 млн грн), єдиний податок (13,9 млн. грн) та акцизний податок (3,2 млн грн).

У вигляді трансфертів з державного та інших місцевих бюджетів Васильківська ОТГ отримує близько половини доходів бюджету (49% доходів). Основними трансфертами з державного бюджету є освітня та медична субвенції. Загальна сума трансфертів запланована на рівні 88,9 млн.грн.

Доходи громади. 2019 р.

182 030,8 тис. грн

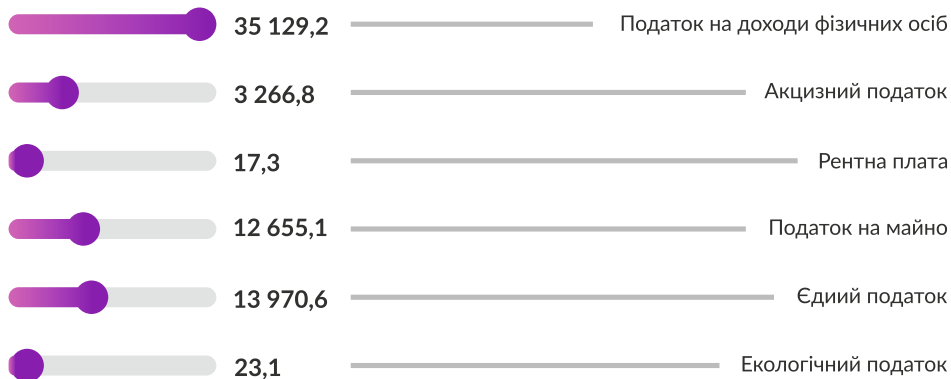
88 925,7 – Трансферти

Величина: тис. грн

Власні доходи – 93 105,1

Податкові надходження (всього 65 062,1)

Неподаткові надходження (всього 28 012,1)

Доходи від операцій з капіталом (всього 30,9)

Як були враховані пропозиції громадян, подані до проекту бюджету на 2019 р.

При проведенні акції «Впливай на бюджет громади», розгляді та складанні бюджету на 2019 рік від громадян надходило багато пропозицій та побажань. Найбільше – стан доріг, тому при плануванні бюджету та в подальшому при уточненні, були виділені кошти як на поточний так і на капітальний ремонт доріг.

Пропозиції, що були враховані у бюджеті:

- 1 Капітальний ремонт доріг у сел.Васильківка
- 2 Реконструкція «Молодіжного центру» у сел.Васильківка
- 3 Поточний ремонт доріг, що передані на баланс громади

Через брак коштів у бюджеті усі подані пропозиції не були задоволені. Пропозиції щодо ремонту та реконструкції доріг та освітлення населених пунктів громади будуть враховані у подальшому при складанні бюджету на наступні періоди.

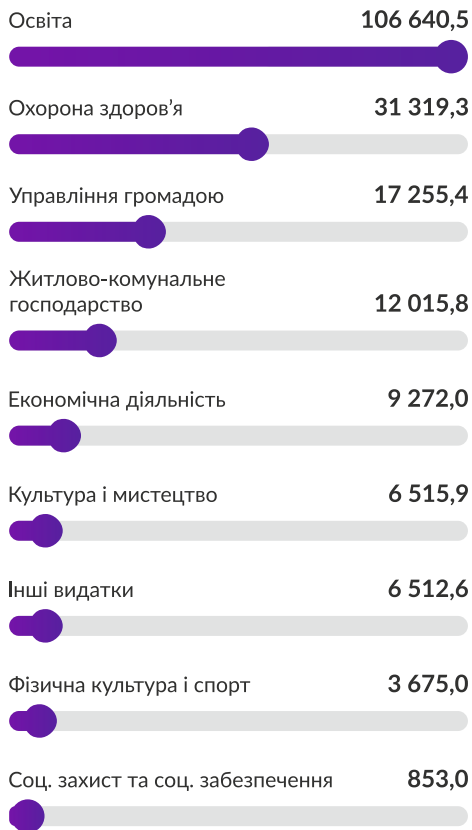
КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Найбільші витрати бюджету у 2019 році спрямовані на забезпечення функціонування закладів освіти (майже 55%), закладів охорони здоров'я (16%), управління громадою (майже 9%) та житлово-комунального господарства (6%).

Пріоритетними напрямками розвитку нашої громади – є забезпечення комфортних соціально-економічних умов життя населення. Тому видатки громади спрямовані на ремонт доріг, забезпечення безпеки громадян (вуличне освітлення та камери відео спостереження), надання якісної медичної допомоги, допомоги вразливим верствам населення, а також культурного розвитку нашої громади.

Видатки громади. 2019 р.

194 059,5 тис. грн

Найбільші видатки з бюджету

Величина: тис. грн

Видатки на освіту

Величина: тис. грн

Васильківська СЗШ № 2	478	9 091,0	19,0
Васильківський НВК № 3	197	5 271,4	26,8
Письменська СЗШ	145	4 231,2	29,2
Васильківський опорний заклад № 1	535	17 565,9	32,8
Великоолександрівський НВК	181	6 250,9	34,5
Ульнівська НСЗШ	78	3 200,2	41,0
Манвелівська СЗШ	129	5 364,9	41,6
Григоївський НВК	85	4 403,6	51,8
Авангардська СЗШ	69	3 850,0	55,8
Дебальцівський НВК	69	5 000,0	72,5
Богданівська філія о.з.	42	3 172,6	75,5
Воскресенівський НВК	9	1 343,5	149,2

Загальна
кількість учнів

Всього видатків
на заклад

Видатків
на одного учня

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Визначені у 2019 році напрями витрат з бюджету розвитку в основному спрямовані на реалізацію стратегічного пріоритету розвитку громади щодо «Створення сучасної інфраструктури для мешканців громади, особливо молоді». Саме тому в бюджеті розвитку громади передбачене фінансування на здійснення ремонту шкіл, молодіжного центру, будинків культури, а також доріг.

Розмір фінансування в 2019 р

Величина: тис. грн

Оснащення ресурсних кімнат у Васильківському НВК №1 (сел. Васильківка)	1498,1
Капітальний ремонт Васильківського будинку культури (сел. Васильківка)	1309,2
Реконструкція братської могили (с. Дебальцево, Васильківський р-н)	63,1
Капітальний ремонт Вербівського будинку культури (с. Вербівське)	1237,8
Капітальний ремонт Васильківської НВК №3 (сел. Васильківка)	2360,5
Реконструкція центрального бульвару (сел. Васильківка)	3076,9
Капітальний ремонт дороги (сел. Васильківка)	1533,7
Реконструкція «Молодіжного центру» (сел. Васильківка)	49,9

Пропозиції з питань бюджету громади Ви можете подати письмово за адресою:

- 52600 Дніпропетровська обл., Васильківський р-н, сел. Васильківка, вул. Першотравнева, буд. 140
- info@vasilkivska.otg.dp.gov.ua

Задати питання з бюджетних питань Ви можете до Відділу фінансів бухгалтерського обліку та звітності за телефоном:

- (05639) 9 14 76

начальник відділу – Ковальчук С.О.
спеціаліст II категорії – Гаркуша Ю.І.